
V
B
3
C
C.R. BIBLIOTHECA
UNIVERS. IAGELL.
CRACOVIENSIS
8983
III
Mag. St. Dr.
P

V
B J
C

5 5

MOWA
JASNIE WIELMOZNEGO JMC PANA
SEWERYNA
BIENKUNSKIEGO
STRUKCZASZEGO Y POSŁA Z PTTU OSZMIAN:
Na Sessyi Seymowey dnia 21. *Czerwca Roku* 1793.
MIANA.

Nayiaśn: KROLU Panie N. M. Prześwietne Rzplitey Seymuiące Stany!

Zebrani na to mieysce w okropnym zefzłych okolicznościow fzyku, ktòż nie widzi kolei zwróconych Bòg day zawartych i nie cofanych Oyczyznie ciosów! Wfzędy tak jeft w Domu za Domem i tu dochodzące flyszemy głosy. Cives profpicite Patriæ! Jeft to duch Patryotyczny, czyli Głos jaki był powfzechny w śrzòd upadaiącey Rzpltey Rzymfkiey. Głos zaś fzczegulny nafzego Brata dobija co moment ufzu nafzych, niechciey oddzielać fię od Rodni i Imienia! pomniy, jefteśmy Bracia! utrzymuy, radź, ratuy ile możefz jako fwòy fwego— Profto te flowa idą w umyfl i ferce, oto gdy ich nieflychać, mówić zdaią fię do nas, do nas na prawodawftwo i naywyżfzą Władność przybyłych, radźcie, a radźcie ile możecie!

Kto nie zna tych wzrufzeń natury? tego tkliwego w dufzy czucia? Krew od krwi oddziela fię? Czyż może być kto w ohydne narażonym Odrodka imie, by dziś Brat Brata dobrowolnie odtrącał od tego udziału, jaki ma w odwiecznym bycie Polfki, gdzie flodko być Wolnego Narodu Ziomkiem; i żeby nie przypufzczał dzielić tego daru w jednym ogniwa związku z wfpòł-Bracią, którzy wylewem krwie nafzych Przodkow, fiebie i fwoich fwobod ftrzegąc, łączą męftwa i węzłem jedności pogromnego niegdyś ze wfzech Mocarftw Polaka zdobyli Imie. w Drobney garftce moc bezfilna, i rada bez wewnętrzney ludności niczym jeft, a tylko prześladowań pogromu, i woli czuwaiącego nań, bidnym jeft objektem.

Jeśli odięte dziś w śrzod zamiefzkow fpofoby, nie umykaymy fię z jednomyślnością tak zaradzać, jak Kochana Matka Oyczyzna nieodrodnych chce nas doświadczyć Synów, w ten czas jey nieopufzczać, gdy nadzieia mała, a fpofob odięty, w ten czas dbać o całość w zupełnych Szlacheckich fwobodach, gdy razem jefteśmy, razem radziemy. Nie opufzczaymy Braci Rodakow, gdy ich przyznawać obcey podległości nie mamy prawa i mocy, jakby oni przeciwnie nas odftąpić i nas fię wyprzeć.

Oboje to illegalnym znać powinniśmy dla tego względu: iż rówien równego nie może być Władarzem. Stòymy mocno przy zagwarantowaniach, przy fwoiey iftności, oraz złamać nie mogącym ofiarą przyfięgi uroczyście Bogu uręczonym Związku,

)1(w Tym

w Tym związku będący i jako Poseł przy Inſtrukcyi chcąc mię ſtoſować do zaradzeń ku pomyślnościom Narodu; Radziłbym naywprzódy udać ſię do Somſiedzkich Potencyow przez uſta naszych tamże kędy tylko mamy Rezydentòw, by wyobrazili teraznieyszą Rzpltey Wolney, a dziś ściśnioney i w granicach ścieśnioney ſytuacyą, by błagali tych Mocarſtw o przyczynę, z przełożeniem ſzukaney u ich takiey proźby, i aby razem znać dali jak daleko czuią: iż upadek naszey exyſtencyi jeſt u ich na względzie, a tak izali nie ujednaią tym wiele-ważnym jako Potencyonalnym ſwoim za nami przemòwieniem: Ze Bóg day ta odezwa Mocarſtw ſkłoni do ſrzodkow winnego z tey ſprawy uſprawiedliwienia ſię.

Być może: iż te Narodów ſkommunikowanie ſię zgodzone z politycznemi okolicznościami, okaże światu widok; jak to Narodow upadek od rówuey Potencyi, nie już ramieniem ſiły, ale radą i powagą pośrzednictwa podpartym i dźwignionym z pod przywału gnębiącey przemocy bywa.

Jąć ſię tych śrzodkow należy, wſzakże albowiem i w odmòwieniu pomocy krok nasz ten uſprawiedliwi przed światem czucia naszego i podawanych zaradzeń o ſobie dobrą opinią, żeśmy ile mogli, radzili.

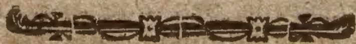
Nayiaśnieyszy Królu P. N. M. Naywyżſza Twa Mądrość ſkłoniona do zaradzeń i dźwignienia w upadku ięczących wſpòł-Braci naſzych, Twoich wiernych Poddanych, jeſt pełna zabiegow, chęci, ſtarań, i Oycowſkiego baczenia na ulepszenie ſmutnego ich losu!—Oświadczyłeś Mił: Panie na wczorayszey Seſſyi otwarcie: Iż pisanie ſię w Związek Targowicki, ſtało ſię powodem nayuroczyſtszego Nayiaś: Imper: Jeymci uręczenia za Polſki granic całością nienaruſzoną, a te naſtąpiły uręczenia zgodnie z Traktatem 1773. Ru na mocne ſtrzeżenie granic poſtanowionego.

Radźże i przodkuy w tym Miłł: Panie; iż gdy znam pierwiaſtkowy od Powiatu mego obowiązek oświadczenia odezwy tychże w winnym ſwemu Monarsze uſzanowaniu; proſzę, byś raczył tychże Powietnikow moich w części zabranych być Wybawicielem.

My wzorem i przykładem Twoim Nayiaś: Panie! a przewodnictwem naſzych po Domach pozoſtałych Braci, którzy nas tu wysyłaiąc, całości ſwobod niepodległey Rzpltey, i dobrego rządu ſtrzeżenie zlecili nam przez Inſtrukcye, poſtępować będziem nieodſtępni.

z Mieysca mego dość czule mam mię zaświadczyć: abym dochował wiernie co nakazano.

Jeſtem w tym zdaniu: iż Delegacya czy być może, i to w jakiey czynności, trzeba ſię zaſtanowić, by nie ruſzyła naſzey zaſady, w którey jeſteśmy za całością Kraiu, zoſtawmy uwagę późnieyſzemu wyrokowaniu; tym czasem znam za obowiązek dania nieodwłócznych odpowiedzi ſtoſownych do obu tych Dworow udzielnie podanych Not w ſkładzie tym: iż zamierzony zabor bez daney od Rzpltey Polſkiey przyczyny, razem z przełożeniem do wſpaniałych Nayiaś: Imper: Jeymci i Króla Jmci Pruſkiego Sentymentòw proźby, odſtąpienia ſwoich w podanych Notach zamiarow.

Biblioteka Jagiellońska
stdr0022287

